

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 236/2010/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

491/2010. (XII. 1.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2010. június 3-án előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2010. december 1-jén megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos 2010. június 3-án, a Testület elektronikus panaszbejelentő formanyomtatványán terjesztette elő beadványát, amelyet 2010. június 25-én aláírásával is megerősített.

Előadása szerint 2010. május 28-án 13 óra 15 perc körüli időben közlekedési balesetet szenvedett B. város, a H. és G. utca sarkán. A balesetben kizárólag anyagi kár keletkezett, személyi sérülés nem történt, a balesetet okozó jármű vezetője elismerte a károkozást, ezért a baleset résztvevői az ilyenkor szokásos eljárásba kezdtek: okmányok ellenőrzése, baleseti bejelentő kitöltése, stb. Sajnos már az okmányok ellenőrzésénél kiderült, hogy a károkozó gépjármű tulajdonosa vagy üzembentartója nem ismert (korábbi tulajdonos néven volt a jármű), továbbá a gépkocsi nem rendelkezik érvényes felelősségbiztosítással. Ekkor a panaszos javasolta a károkozónak, hogy hívjanak rendőrt és kérjenek rendőri intézkedést, amelyet követően az események fordulatot vettek. A másik fél fenyegetőzni kezdett, és a helyszínre hívta hozzátartozóit.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszos ekkor felhívta a rendőrség 107-es segélyhívó számát, ahol egy hölgy vette fel a telefont, akinek a nevére és a rendfokozatára a panaszos nem emlékszik. A hölgynek a panaszos elmondta a történeteket, és rendőri intézkedést kért. A válasz az volt, hogy várhatóan kb. 20 perc múlva érkezik rendőr a helyszínre. A panaszos jelezte, hogy az túl hosszú idő, és kérte, hogy azonnal küldjenek járórt, mert megfenyegették, és nem érzi biztonságban magát, miután a másik fél a helyszínre hívta a családtagjait is. A rendőr jelezte a panaszosnak, hogy túl sok a baleset és nem tud azonnal rendőrt küldeni, amire a panaszos megismételte, hogy nem helyszínelést kér, hanem rendőri jelenlétet, mert fenyegetik. A rendőrnő válasza az volt, hogy igyekszik megsürgetni a rendőrök kiküldését.

Időközben a károkozó hozzátartozói a baleset helyszínére érkeztek, amelynek következtében „több mint 1 órás kőkemény fenyegetés és presszió vette kezdetét a család részéről”. A panaszos elmondása szerint ez idő alatt a testi épségét kellett védenie, és kizárólag józan gondolkodásának, határozott fellépésének és az egyértelmű helyzetnek köszönheti, hogy csak szóbeli fenyegetésben részesült, és nem került sor tettelegességre.

A panaszos megjegyzése szerint a vita ideje alatt három rendőrségi jármű is elhaladt a helyszín mellett, de egy sem állt meg, és nem kérdeztek rá, hogy szükség van-e rendőri segítségre. A panaszos pedig nem volt abban a helyzetben, hogy oda tudjon menni segítséget kérni, hiszen többen álltak körülötte, és fenyegették.

Amikor a károkozó és hozzátartozói végül távoztak a baleset helyszínéről, a panaszos újra felhívta a 107-es rendőrségi számot, és jelezte, hogy már nincs szükség rendőri intézkedésre. Ekkor egy férfi tiszttel beszélt, akinek a nevére és pontos rendfokozatára szintén nem emlékszik.

A panaszos a fentiek alapján kéri, hogy a Testület vizsgálja ki, miként fordulhat elő, hogy egy állampolgár nappal bejelentést tesz, és segítséget kér, de mégsem kap. Az ígért 20 percet követően miért nem érkezett több mint 1 óra elteltével sem rendőr a baleset helyszínére, és az arra járó rendőrök miért nem álltak meg és érdeklődtek arról, hogy szükséges-e a jelenlétük. A panaszos a fenyegetések miatt nem kíván feljelentést tenni, kizárólag annak a kivizsgálását kéri, hogy miért nem kapott a rendőrségtől segítséget. Kéri továbbá, hogy az intézkedés elmaradásáért felelős személyek elmarasztalására kerüljön sor.

A történetekkel kapcsolatosan megjegyzi, hogy a rendőrségen az első bejelentést 2010. május 28-án 13 óra 25 perc körül tette, a második, „lemondó” hívást pedig 14 óra 40 perc körül bonyolította.

A panaszos bízik abban, hogy a jövőben az ilyen helyzeteket a rendőrség komolyabban fogja kezelni, és a rászorulóknak időben fognak segítséget nyújtani. Az átélt stressz és félelem következtében azonban a rendőrségbe és a rendőrökbe vetett bizalma jelentős mértékben csökkent.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

1) O. r. ezredes, a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) XIII. kerületi Rendőrkapitányság vezetője a történetekkel összefüggésben az alábbiakról számol be a BRFK Hivatalvezetőjének címzett levelében.

A panaszos bejelentését a 107-es segélyhívó számra, a BRFK Központi Ügyeletére tette meg. Arról a Központi Ügyeleten szolgálatot teljesítő ügyeletes 13 óra 35 perc körüli időben tájékoztatta a BRFK XIII. kerületi Rendőrkapitányság Ügyeletét.

A bejelentés idején a BREK XIII. kerületi Rendőrkapitányság illetékességi területén három gépkocsizó járőrpár teljesített szolgálatot, valamint megerősítő erőként az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Készenléti Rendőrség állományából egy személygépkocsi és egy személyszállító kisbusz hajtott végre közterületi járőrszolgálatot.

A BRFK XIII. kerületi gépkocsizó tagállomások az alábbi intézkedéseket, küldéseket foganatosították a bejelentés időpontjában.

Az egyik járőrpár 11 órától 17 óráig V. út 168. szám alatt található L. étteremben helyszínt biztosított. A második járőrpár B. város G. utca 1-3 szám alatti áruházban, bűncselekményi értékre elkövetett lopás miatt 2 fő előállítását hajtotta végre. A harmadik járőr (egyedül) 17 fő házi őrizetben lévő személy ellenőrzését végezte, majd az ellenőrzésekről készített jelentéseket írta, valamint a R. körút – L. út kereszteződésében intézkedett, továbbá a Sz. utca 35-37. szám alatt folyamatban lévő kábellopásnál járt el. A szolgálatirányító parancsnok (egyedül) 1 fő előállítását hajtotta végre bűncselekmény gyanúja miatt, amelyhez a BRFK XIII. kerületi Rendőrkapitányságon szolgálatot teljesítő előállító (rendkívüli őr) nyújtott segítséget. A személygépkocsis megerősítő járőrpár B. város V. út – D. út kereszteződésénél személyi sérüléses közlekedési baleset helyszínén hajtott végre intézkedést. A személyszállító kisbusszal szolgálatot teljesítő megerősítő erő B. város N. u. 22. szám mögötti parkolóban, gépkocsifeltörés helyszínén intézkedett, a helyszínt biztosította, adatgyűjtést végzett.

Fentiekén kívül megerősítő erőként a M.-sziget területére 2 fő lovas rendőrt és 2 db szolgálati lovat vezényeltek az ORFK Készenléti Rendőrség állományából.

A Központi Ügyelet 14 óra 38 perctől 2 fő járőrt, majd 15 óra 05 perctől egy további járőrpárt küldött megerősítő erőként a kerület területére a felhalmozódott küldések vételére.

A kapitányságvezető tájékoztatást nyújt továbbá arról, hogy a baleset helyszínének 1 km-es környezetében két kiemelt rendőrségi objektum (Pest Megyei Rendőr-főkapitányság és a BRFK G. utcai objektuma) található, amelyeknek megközelítési útvonala a fenti baleset helyszínén keresztül is lehetséges. Mivel a két objektum mind az ORFK, mind a BRFK működésében fontos szerepet tölt be, környékükön gyakrabban előfordulnak rendőrségi járművek – jellemzően megkülönböztető jelzéssel ellátott gépkocsik –, amelyek felett a BRFK XIII. kerületi Rendőrkapitányság ügyeletesen nem rendelkezik irányítási jogkörrel. A fentiek ismeretében valószínűsíthető, hogy a bejelentő az említett két objektum valamelyikébe tartozó szolgálati gépjárműveket látott. Mivel a bejelentő panaszában nem jelezte, hogy megpróbálta volna megállásra inteni a szolgálati gépjárműveket, az is valószínűsíthető, hogy azok személyzete nem szerzett tudomást a bejelentőt ért atrocitásról.

2) T. r. őrmester 2010. június 29-én készített jelentése szerint a panaszban említett napon 13 óra 35 perckor B város, H. utca és a G. utca kereszteződésénél történt anyagi káros közlekedési baleset az alábbiak miatt nem tudott megfelelő időben járőrt küldeni. A fenti cím bejelentésekor a szolgálatban lévő rendőrök közül az egyik járőrpár 11 óra 30 perctől 17 óráig a V. út 168. szám alatti étteremben helyszínt biztosított, a másik járőrpár a G. utca 1-3. szám alatti áruházból két főt állított elő bűncselekmény gyanúja miatt, egy fő a házi őrizetben lévő személyeket ellenőrizte, majd azt követően a házi őrizetben lévő személyek ellenőrzéséről szóló jelentéseket írta. A megerősítő tagállomások közül az egyik a V. út és a D. út kereszteződésénél bekövetkezett személyi sérüléses közlekedési balesetnél intézkedett és biztosította a helyszínt 13 óra 5 perctől 14 óra 15 percig, míg a másik megerősítő tagállomást küldte a folyamatosan érkező bejelentésekre. A helyszínbiztosítások és az írásos feladatok végrehajtása miatt a küldések feltorlódtak, ezért az őrmester nem tudott egy órán belül a helyszínre intézkedő járőrt küldeni.

A Központi Ügyelet 14 óra 40 perckor értesítette az őrmestert, hogy a H. utca és a G. utca kereszteződésénél történt közlekedési baleset nem kell kiszállni, mert nem kérnek rendőri intézkedést, mivel a balesetben érintett felek megegyeztek, és kitöltötték a betétlapot.

3) B. r. őrnagy, a BRFK Központi Ügyeleti Főosztály főosztályvezető-helyettese parancsnoki kivizsgálás keretében az alábbiakat állapította meg.

A panaszos az általa elszenvedett közlekedési baleset kapcsán a 107-es segélyhívó számon keresztül kérte rendőrszolgálat kiküldését, ami azért vált szükségessé, mert a balesetben érintett másik gépjármű tulajdonjoga nem volt tisztázható, illetve nem volt felelősségbiztosítása. A panaszos előadta továbbá, hogy a rendőrszolgálat helyszínre irányítását azért is kérte, mert a másik fél odahívta a családtagjait, ami miatt a panaszos nem érezte magát biztonságban. A rendőrszolgálat a helyszínre a bejelentését követő 1 óra elteltével sem érkezett. A helyzetet a felek a kárbejelentő kitöltésével oldották meg, és amikor a másik fél a helyszínről elment, a panaszos ismételt felhívta a segélykérő vonalat.

A panasz kivizsgálása keretében megállapítható volt, hogy a panaszos 13 óra 26 perckor telefonált a 107-es segélyhívó számra, a hívást az egyik kezelő fogadta. A balesetről 13 óra 32 perckor, a bejelentést követő 6. percben tájékoztatták a BRFK XIII. kerületi Rendőrkapitányságot. 14 óra 42 perckor a bejelentő újra telefonált a segélykérőre, és közölte, hogy a kárbejelentő lapot kitöltötték, ezért a további rendőri intézkedésre nem tart igényt.

Az archivált hanganyagok ellenőrzése során az ügyel összefüggésben két hangfelvétel volt fellelhető. Az első hangfelvételt – amelyet a megjelölt napon 13 óra 26 perctől rögzítettek – meghallgatva az őrnagy megállapította, hogy a kezelő az előírásoknak megfelelően felvette a baleset adatait, arról intézkedési lapot készített, amit intézkedésre átadott a bevetés-irányítónak. A bejelentő bejelentésében azt követően közölte, hogy fenyegetve érzi magát, miután a kezelő jelezte, hogy legalább 20 perc szükséges a rendőrszolgálat helyszínre érkezéséhez. A fenyegetettséget a bejelentő abban jelölte meg, hogy a balesetben részes másik fél telefonált családtagjainak, akik a helyszínre tartanak. Ezt követően sem a panaszostól, sem másoktól nem érkezett bejelentés arról, hogy a megjelölt helyszínen élet- és vagyonmentésre okot adó körülmény merült volna fel. A bejelentő 14 óra 42 perckor ismét telefonált, amely hívást egy másik kezelő fogadta. A bejelentő ekkor említést tett arról, hogy 1 órával korábban kért rendőri segítséget, de panaszt nem terjesztett elő, illetve közölte, hogy a balesetben érintett másik féllel a kárbejelentőt kitöltötték, amelyben a másik fél a felelősségét elismeri. A

bejelentő arra is utalt, hogy a helyszínen megfenyegették, de azt nem konkretizálta, bejelentése inkább a kár későbbi biztosítási ügyintézésével kapcsolatos tájékozódásra szorítkozott. A bejelentő számára a kezelő a szükséges felvilágosítást megadta. A hívást követően a baleset helyszínén a rendőri megjelenés indokolatlanná vált, ezért a küldést törölték.

Az őrnagy a kivizsgálás során megállapította, hogy az érintett napon 13 órától 14 óráig – az egyéb hívásokon kívül – 36 db olyan hívás érkezett a Központi Ügyeletre, amely rendőri intézkedést igényelt. Ebből a BRFK XIII. kerületi Rendőrkapitányságot 7 hívás érintette. Az észak-pesti és belvárosi régiókban más kerületek járőrei is hasonló leterheltséggel dolgoztak, ezért a címre történő átirányítás nem volt lehetséges.

Megállapíthatóvá vált továbbá, hogy a baleset címét a bejelentést követően haladéktalanul kiadták a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező rendőri szervnek, a BRFK XIII. kerületi Rendőrkapitányságnak, amely szerv nem jelezte a Központi Ügyeletnek, hogy a kapott feladatot nagymértékű leterheltsége miatt csak jelentős késéssel tudja ellátni. Ugyanakkor, ha ilyen jelzéssel élt volna a BRFK XIII. kerületi Rendőrkapitányság, a közterületi átcsoportosítást valószínűleg csak nehézségek árán, különösen indokolt esetben lehetett volna megtenni. A panaszos a bejelentésben valóban tesz említést arról, hogy fenyegetve érzi magát, azonban bántalmazás nem történt, élet- és vagyonmentésre okot adó körülményről sem a panaszostól, sem mástól nem érkezett jelzés, az ügyben az érintett felek végül megegyeztek.

Az őrnagy mindezek alapján úgy ítélte meg, hogy a konkrét esetben a BRFK Központi Ügyeleti Főosztály részéről eljáró rendőrök ellen fegyelmi, szabálysértési vagy büntetőeljárás megindítására okot adó körülmény nem merül fel.

4) A csatolt intézkedési lap tanúsága szerint a panaszos 13 óra 26 perckor tett bejelentést a Központi Ügyeleten, és az intézkedést 13 óra 32 perckor adták ki a kerületnek. 14 óra 42 perckor a bejelentő visszatelefonált, hogy a balesetet okozó aláírta a baleseti bejelentőlapot. Tekintettel arra, hogy a panaszos azt is elmondta, hogy nem a jármű vezetője az autó tulajdonosa és biztosítást sem tudott bemutatni, a kezelő beküldte a kapitányságra feljelentést tenni. Az intézkedési lapot 14 óra 54 perckor zárták le.

5) A panaszos telefonos bejelentéseiről készített két hangfelvételen az alábbiak hallhatók.

Az első telefonálás alkalmával a kezelő bemutatkozása után a panaszos előadja, hogy közlekedési balesethez kéri rendőrijárőr kiküldését. A kezelő kérdésére elmondja, hogy személyi sérülés nem történt. A pontos cím megjelölését és a gépkocsik leírását követően a kezelő jelzi, hogy mintegy 20 percet kell várni a rendőrök kiérkezéséig, amire reagálva a panaszos kéri, hogy gyorsabban küldjék a segítséget, és hozzáfűzi, hogy nem helyszínelőkre, hanem pusztán rendőri jelenlétre tart igényt, mert megfenyegették, és félti a testi épségét. A kezelő elmondja, hogy nagyon sok a baleset, és ígérni semmit nem tud, de megsürgeti a járőröket. A panaszos megköszöni a tájékoztatást, majd leteszi a kagylót.

A második hívás alkalmával a rendőr bemutatkozása után a panaszos elmondja, hogy több mint egy órával korábban jelentett be egy balesetet, és kérte járőrök kiküldését, de időközben változott a helyzet, a károkozók elmentek, és nem tudja, mi a teendője, maradnia kell-e a helyszínen. Jelzi, hogy a károkozók a baleseti bejelentőt aláírták, a felelősségüket elismerték,

de nem az ő nevükön volt az autó, és biztosítással sem rendelkeznek. A rendőr kérdésére, hogy ezek szerint a másik fél a felelősségét elismerte-e, a panaszos azt válaszolja, hogy a bejelentőlapra igen. A kezelő ezek után tájékoztatja a panaszost, hogy ebben az esetben nem kell megvárnia a rendőröket. A panaszos hozzáteszi, hogy időközben beszélt a biztosítójával, ahol arra hívták fel a figyelmét, hogy a károkozónak még egy papírt alá kell majd írni. Ezzel kapcsolatosan a panaszos megkérdezi a kezelőt, hogy ha ezt a papírt nem sikerül aláírni, mi a teendője. A kezelő tájékoztatja, hogy abban az esetben peres úton érvényesítheti követelését. A panaszos újra elmondja, hogy nem a károkozó nevén volt az autó, nem volt biztosítása, meg is fenyegették, és a baleseti bejelentő aláírásán túl nincs más a kezében. A rendőr kérdésére, hogy rögzítették-e a bejelentőn, hogy hogyan történt a baleset, és ismeri-e a károkozó személyes adatait, a panaszos előadja, hogy a történéseket rögzítették, és az érintett nevét és a jogosítványa számát tudja. A kezelő tájékoztatást ad arról, hogy a bejelentővel már mehet a panaszos a biztosítóhoz, a rendőröket nem szükséges megvárnia, majd megkérdezi a panaszostól, hogy hol tartózkodik pontosan. A panaszos válaszol, majd elköszön.

III.

A Testület a panasz eljárás keretében vizsgálta, hogy a panaszos bejelentése nyomán a rendőrség eleget tett-e intézkedési, illetve segítségnyújtási kötelezettségének.

Az eljárás során a Testület megállapította, hogy a panaszolt intézkedések érintették a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. §-ának (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvéből levezethető tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A panaszos a beadványában említett napon 13 óra 25 perc körüli időben azzal hívta fel a rendőrség 107-es segélyhívó számát, hogy bejelentést tegyen egy közlekedési balesetről, amelynek ő maga is részese volt, illetve rendőri segítséget kérjen a helyszínre. A kezelőtől azonban azt a választ kapta, hogy várhatóan mintegy 20 perc múlva érkezik rendőr a helyszínre. A panaszos jelezte, hogy az túl hosszú idő, és kérte, hogy azonnal küldjenek járőrt, mert megfenyegették, és nem érzi biztonságban magát, miután a másik fél a helyszínre hívta a családtagjait is. A kezelő erre válaszolva ígéretet tett arra, hogy megsürgeti a kiküldést. A hívást követően azonban az ígért 20 perc elteltével nem érkezett rendőr, sőt több mint 1 órával később sem. A panaszos végül 14 óra 40 perc körül, a 107-es számon bejelentette, hogy a baleset okozójával a papírokat kitöltötték, és a másik fél távozott is a helyszínről, és felvilágosítást kért arról, hogy mi a teendője.

A rendőrség a panaszos előadását megerősítve elismerte, hogy a bejelentés nyomán rendőri intézkedés nem történt. A panaszos 13 óra 26 perckor tett bejelentést a 107-es segélyhívó számra, arról 13 óra 32 perckor tájékoztatta a Központi Ügyelet a BRFK XIII. kerületi Rendőrkapitányságot. 14 óra 42 perckor a bejelentő újra telefonált és közölte, hogy a kárbejelentő lapot kitöltötték, ezért a további rendőri intézkedésre nem tart igényt. Az ügyben kiállított intézkedési lapot 14 óra 54 perckor zárták le.

A rendőrség hivatkozása szerint az érintett napon 13 órától 14 óráig – az egyéb hívásokon kívül – 36 db olyan hívás érkezett a Központi Ügyeletre, amely rendőri intézkedést igényelt. Ebből a BRFK XIII. kerületi Rendőrkapitányságot 7 hívás érintette. Az észak-pesti és belvárosi régiókban más kerületek járőrei is hasonló leterheltséggel dolgoztak, ezért a címre

történő átirányítás nem volt lehetséges. A XIII. kerületi Rendőrkapitányság előadása szerint a bejelentés napján és idején végrehajtott helyszínbiztosítások és az írásos feladatok végrehajtása miatt a küldések feltorlódtak, a szolgálatot teljesítő őrmester ezért nem tudott egy órán belül intézkedő járőrt küldeni a panaszban említett baleset helyszínére.

A Testület a konkrét ügy kapcsán fontosnak tartja leszögezni, hogy a hatáskörére irányadó szabályok alapján, a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdésében rögzített rendelkezések szerint azt kell vizsgálnia, hogy a panaszos szenvedett-e alapjogsérelmet a rendőri intézkedés (illetve annak elmulasztása) nyomán, és nem feladata annak vizsgálata, hogy a rendőrségen belül pontosan kik és milyen mértékben felelősek az alapjogsértő helyzet kialakulásáért. Az események értékelése során a Testület az alábbi rendelkezésekre volt figyelemmel.

A rendőr intézkedési kötelezettségét az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rögzíti. Eszerint „a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak”. Az Rtv. előírásait a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3. §-ának (1) bekezdésében az alábbiakkal egészíti ki: „bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli”.

A hivatkozott rendelkezések ismeretében a Testületnek egyrészt vizsgálnia kellett azt, hogy a panaszos előadása, illetve a rendőrség tudomására jutott további információk alapján fennállt-e valamely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, illetve veszélye amely a rendőrség intézkedési kötelezettségét megalapozta.

a) A konkrét esetben a panaszos telefonon arról tett bejelentést, hogy közlekedési baleset részesévé vált, amellyel összefüggésben rendőri segísége tart igényt. Ez az esemény nyilvánvalóan olyannak tekinthető, amely az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire figyelemmel rendőri beavatkozást tesz szükségessé – hiszen a közlekedés körében, valamelyik gépjárművezető által elkövetett szabálysértés gyanúját veti fel. Ez a cselekmény a rendőrség tudomásszerzése esetén – így a panaszos bejelentése nyomán – intézkedési kötelezettséget keletkeztet.

Ugyancsak intézkedési kötelezettséget eredményezett, hogy a panaszos jelezte: a baleset helyszínén elhangzott fenyegetések miatt veszélyeztetve érzi a testi épségét.

A panaszos és a kezelő telefonbeszélgetésről rögzített hangfelvételen a segítségkérés alapjául szolgáló eseményekkel összefüggésben a következők hallhatók:

„Kezelő: Küldöm a járőröket, egy húsz perc körülbelül és ott vannak, jó?

Panaszos: Ha megkérhetem, hogy esetleg egy kicsit jöjjenek gyorsabban, mert közben...

Kezelő: Azért mondtam, mert alapjáraton húsz perc, nagyon-nagyon sok a baleset, és igyekeznek, amint tudnak.

Panaszos: Nézze, nem helyszínelést kérnék, rendőrré lenne szükségem.

Kezelő: Rendőrnek nagyon sok a...

Panaszos: Akikkel találkoztam, ott az apuka már telefonon megfenyegetett, és jön ide, és nem szeretném, hogy [...] agyonverjenek egy utcasarkon.

Kezelő: Jó, megsürgetem őket, de nem tudok Önnek ígéretet tenni. Folyamatosan mennek a járőrök egyik helyszínről a másikra.

Panaszos: Oké, jó. Köszönöm.”

Az intézkedési kötelezettségre vonatkozó fenti rendelkezések nem csak bekövetkezett eseményekkel kapcsolatban állapítják meg e kötelezettség fennállását, hanem veszélyeztető helyzetekre is. Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése előírja az intézkedést arra az esetre, ha a közrendet veszélyeztető tény, körülményt hoznak a rendőr tudomására, a Szolgálati Szabályzat 3. §-a pedig intézkedési kötelezettséget keletkeztető helyzetként jelöli meg a közrendet, illetve a polgárok személyét fenyegető veszélyhelyzetről való tudomásszerzést is.

A közlekedési balesetek, illetve az azokat követő viták köztudomásúlag feszült szituációk, amelyek nem egy alkalommal vezetnek erőszakos cselekményekhez az érintettek részéről. A panaszos azon bejelentése tehát, hogy történt egy közlekedési baleset, amellyel összefüggésben az ellenérdekű felek részéről fenyegetve érzi a testi épségét, olyan közlésnek minősül, amely kellően konkrét, és a közrend, illetve a személyi biztonság veszélyeztetettségét egy objektív külső szemlélő számára is kellő mértékben igazolja ahhoz, hogy a rendőrség – sürgős – intézkedési kötelezettsége beálljon (amellett, hogy azt egyébként a baleset is megalapozta).

Megállapítható tehát, hogy jelen ügyben a rendőrség törvény szerinti intézkedési kötelezettsége fennállt. Mindkét fél – így a panaszos és a rendőrök – előadása alátámasztja ugyanakkor, hogy ezen kötelezettséget a rendőrség nem teljesítette.

A rendőrség a bejelentés kapcsán megvalósult késedelmet, illetve mulasztást a kerületi rendőrök leterheltségével, a küldések feltorlódásával magyarázta. A Testület megítélése szerint ezek a körülmények a jogsérelem „kimentésére” azonban azért nem alkalmasak, mert a közhatalmat gyakorló szervek nem hivatkozhatnak alappal saját belső nehézségeikre az állampolgári jogok biztosításának elmaradása esetén. Ahogyan arra a Testület korábbi – 304/2009. (X. 14.) számú – állásfoglalásában is utalt, a BH1990. 153. számon közzétett jogesetben az elsőfokú bíróság nem találta alaposnak a kártérítési felelősség alóli kimentésre vonatkozó azon alperesi védekezést, hogy az építési tilalom ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzésének elmaradása munkaszervezési problémák miatt országos gyakorlat, ezért felróható mulasztásként nem értékelhető. A másodfokú bíróság jogerős döntése ellen benyújtott törvényességi óvás nyomán eljáró Legfelsőbb Bíróság ezt kiegészítette azzal, hogy „az alapvető állampolgári jogszolgáltatásokat korlátozó államigazgatási intézkedések során az ügyintéző szerveknek különös figyelemmel, a lehető legkisebb hátrány okozásával kell eljárni; ehelyett az alperes ügyintézője még a kötelező gondosságot is elmulasztotta.”

A Testület a fentiek mellett az eset megítélésénél különös jelentőséget tulajdonított annak, hogy a rendőrségi iratok tanúsága szerint a megerősítő tagállomások közül az egyik a V. út és a D. út kereszteződésénél bekövetkezett személyi sérüléses közlekedési balesetnél intézkedett és biztosította a helyszínt 13 óra 5 perctől 14 óra 15 percig, míg az ügyelet a másik megerősítő tagállomást küldte a folyamatosan érkező bejelentésekre. Tekintettel arra, hogy a panaszoshoz az első tagállomás feladatainak teljesítését, tehát 14 óra 15 percet követően még mintegy 25 percig nem érkezett rendőr, továbbá arra is, hogy nem világos: a másik tagállomás

intézkedésének alapját képező bejelentések körében a panaszos hívása miatt nem volt elintézhető, a rendőrség válaszát nem fogadta el kielégítő magyarázatként.

Szintén a rendőrség terhére értékelte a Testület, hogy – amint azt B. r. őrnagy, a BRFK Központi Ügyeleti Főosztály főosztályvezető-helyettese megállapította – a BRFK XIII. kerületi Rendőrkapitányság nem jelezte a Központi Ügyeletnek, hogy a kapott feladatot nagymértékű leterheltsége miatt csak jelentős késéssel tudja ellátni.

Nem fogadta el továbbá a Testület a főosztályvezető-helyettes azon érvét, miszerint bár a panaszos a bejelentésben valóban tett említést arról, hogy fenyegetve érzi magát, azonban bántalmazás végül nem történt. A rendőrségnek ugyanis – a fent kifejtettek szerint – nem elsősorban a közrend helyreállítása, hanem a jogsértő cselekmények megelőzésével, a közrend megsértésének veszélyét magukban hordozó helyzetek kezelésével, kiküszöbölésével a közrend fenntartása a feladata.

Az ismertetett adatok alapján aggálytalanul megállapítható, hogy a panaszos bejelentése nyomán a rendőrséget intézkedési kötelezettség terhelte, aminek teljesítésére nem került sor, ezért a Testület – elutasítva a rendőrség nagyfokú leterheltségre való hivatkozását – megállapította, hogy a tapasztalt mulasztás következtében megvalósult a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának megsértése.

2) A panaszos sérelmezi, hogy a baleset résztvevőivel folytatott vita ideje alatt három rendőrségi jármű is elhaladt a közelükben, de egy sem állt meg, és nem kérdeztek rá, hogy szükség van-e rendőri segísége. A panaszos pedig nem volt abban a helyzetben, hogy oda tudjon menni segítséget kérni, hiszen többen álltak körülötte, és fenyegették.

A rendőrség tájékoztatása szerint a baleset helyszínének 1 km-es környezetében két kiemelt rendőrségi objektum (Pest Megyei Rendőr-főkapitányság és a BRFK G. utcai objektuma) is található, amelyeknek megközelítési útvonala az említett helyszínt is érinti. Ez alapján valószínűsíthető, hogy a panaszos az említett két objektum valamelyikébe tartó szolgálati gépjárműveket látott. Mivel azonban a bejelentő panaszában nem utalt arra, hogy megpróbálta megállásra inteni a szolgálati gépjárműveket, illetve mivel ezen járművel felett a BRFK XIII. kerületi Rendőrkapitányság ügyeletes nem rendelkezik irányítási jogkörrel, azok személyzete feltehetően nem szerzett tudomást a bejelentőt ért atrocitásról.

A Testület a panaszos előadását ebben a vonatkozásban is az Rtv. fent hivatkozott, intézkedési kötelezettségre irányadó rendelkezései alapján vizsgálta. A jogszabályhely ismeretében leszögezhető, hogy az utalt kötelezettség teljesítésének előfeltétele, hogy a rendőr a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlelje, vagy a tudomására hozzák.

A konkrét esetben a Testület a rendelkezésre bocsátott információk alapján elfogadta a BRFK XIII. kerületi Rendőrkapitányságának azon érvelését, hogy a baleset helyszínének közelében olyan szolgálati gépkocsik fordultak elő, amelyek nem tartoznak a kerületi kapitányság irányítása alá, így a panaszos bejelentéséről nem lehetett hivatalos tudomásuk. Nem volt továbbá egyértelműen bizonyítható az sem, hogy a panaszos által említett gépkocsikkal szolgálatot teljesítő rendőrök bármelyikének egyéb módon tudomására jutott, vagy tudomására hozták volna, hogy olyan helyszín mellett haladnak el, ahol intézkedési

kötelezettségüket megalapozó cselekmény történt, és egy baleset részesei rendőri intézkedésre várnak.

Mivel tehát az intézkedési kötelezettség teljesítésének jogszabályi kritériuma ebben a tekintetben nem nyert egyértelmű bizonyítást, a Testület a panaszos által utalt rendőrségi gépkocsikkal szolgálatot teljesítő rendőrök magatartása miatt mulasztás, illetve annak eredményeként a tisztességes eljáráshoz való alapjog megsértése nem volt megállapítható.

IV.

A Testület a fentiek szerint arra a következtetésre jutott, hogy a panaszos bejelentése kapcsán a rendőrség intézkedési kötelezettségének elmulasztása megvalósította a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának megsértését. Nem volt ugyanakkor megállapítható alapjogsértés a panaszos által említett rendőrségi gépkocsikkal közlekedő rendőrök magatartásával összefüggésben.

A Testület megítélése szerint a megvalósult sérelmek elérik a súlyosság azon fokát, amely indokoltá teszi, hogy a Testület állásfoglalását megküldje az országos rendőrfőkapitánynak, ezért döntését a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki.

A Testület tájékoztatásul közli továbbá a panaszossal, hogy hatásköri szabályai alapján a jogszerűtlenül eljáró rendőrök felelősségre vonására nincs lehetősége. A Testület súlyos alapjogsértést megállapító állásfoglalása alapján ugyanakkor a panaszügy kivizsgálását az országos rendőr-főkapitány végzi el, aki jogosult arra, hogy a szabályszegést elkövető rendőrök ellen fegyelmi, illetve szükség esetén más eljárást kezdeményezzen.

Budapest, 2010. december 01.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
Elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
előadó testületi tag